

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Ekonomická fakulta

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: Predpoklady uplatňovania finančného kontroľingu v hoteloch na Slovensku

Typ záverečnej práce: Habilitačná práca

Študijný odbor: Cestovný ruch

Autor: Ing. Ľubica Šebová, PhD.

Oponent: prof. Ing. Marian Gúčik, PhD.

1. Aktuálnosť zvolenej témy:	<p>Odvetvie ubytovacích a stravovacích služieb má pri uspokojovaní potrieb návštevníkov v cestovnom ruchu nezastupiteľnú úlohu. Na Slovensku ide prevažne o malé a stredné podniky s výraznou sezónnosťou, ktorá kladie nároky na zabezpečenie prevádzky a vplýva na ich na hospodárenie. K rozhodujúcim faktorom ekonomiky hotelov patrí aj ich lokalizácia, potreba ľudských zdrojov, nestabilita podnikateľského prostredia, rastúca konkurencia a globalizácia. Na uspokojovanie potrieb prechodného ubytovania a výživy počas účasti na cestovnom ruchu návštevník vynakladá v priemere 45 – 50 % všetkých výdavkov. Keďže hospodárenie hotelov je komplikované rastúcimi nákladmi na vstupy a výkyvy v dopyte, pokladám skúmanie ich finančnej situácie za aktuálne. Tematicky práca nadväzuje na riešenie grantového projektu VEGA 1/0810/13 – Predpoklady uplatnenia koncepcie spoločensky zodpovedného správania v cestovnom ruchu.</p>
2. Vhodnosť zvolených metód:	<p>Cieľom habilitačnej práce je "vyhodnotenie osobitostí uplatňovania finančného kontroľingu v hoteloch na Slovensku a navrhnutie opatrení na zlepšenie ich finančnej situácie" (s. 13). Takto formulovaný cieľ napĺňa v 10 krokoch a troch kapitolách.</p> <p>Prvá kapitola má charakter teoretických východísk skúmania finančného kontroľingu v hoteloch a pri jej spracovaní sa uplatňuje metóda obahovo-kauzálnej analýzy názorov domácich a zahraničných autorov.</p> <p>Druhá, analytická kapitola, stanovuje metodiku skúmania je finančného kontroľingu v hoteloch, hodnotí finančnú situáciu hotelov ako súčasti skupiny 551 - hotelové a podobné ubytovanie (podľa SK NACE rev. 2) a následne skúma súčasný stav uplatňovania nástrojov finančného kontroľingu na vzorke troch rôzne veľkých hotelov v trojročnom intervale a komparuje dosiahnuté výsledky s odporúčanými hodnotami. Z metodologického hľadiska využíva sekundárne zdroje údajov, ktoré spracúva a interpretuje inštrumentáriom finančného kontroľingu. Na zber primárnych údajov používa metódu opytovania formou interview s manažérmi vybraných hotelov.</p> <p>Tretia kapitola je zameraná na lepšie využívanie finančného kontroľingu v hoteloch, uvádza predpoklady a systém aplikácie finančného kontroľingu do hotelovej praxe.</p> <p>Pri spracovaní práce habilitantka uplatnila metódy vedeckej práce, najmä analýzy a syntézy, indukcie a dedukcie, komparácie vrátane</p>

	metódy abstrakcie.
3. Prínosy habilitačnej práce:	<p>Tematicky habilitačná práca prezentuje doterajšie vedeckovýskumné zameranie habilitantky na kontroling podnikov cestovného ruchu, a za jej prínos pokladám:</p> <ul style="list-style-type: none"> - finančnú analýzu odvetvia hotelov skupiny 551 (SK NACE) na Slovensku a stav uplatňovania finančnej analýzy troch veľkostných typov hotelov a ich komparáciu, - návrhy na vytvorenie predpokladov (riadiacich a organizačných, personálnych, existencie informačných systémov a používaných nástrojov) pre uplatňovanie finančného kontrolingu s dôrazom na analyzované hotely; pritom viaceré odporúčania majú všeobecnú platnosť.
4. Zhodnotenie publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta	<p>Habilitantka je spoluautorkou jednej vysokoškolskej učebnice, 6 odborných knižných prác (požadujú sa 3), autorkou jednej vedeckej monografie, autorkou a spoluautorkou 14 vedeckých prác publikovaných doma (požaduje sa 12), 6 vedeckých prác publikovaných v zahraničí (požaduje sa 5) a 23 príspevkov v recenzovaných zborníkoch z vedeckých konferencií, z toho 13 v zahraničí (požaduje sa 8). Z publikovaných prác sú 4 výstupy kategórie A (požadujú sa 3). Je jej známych 59 ohlasov na publikačnú činnosť (požaduje sa 30), z toho je 12 registrovaných v citačných indexoch WoS a Scopus v zahraničných a 1 v domácich publikáciách. Na publikované práce je známa jedna recenzia.</p> <p>Vo vedecko-výskumnej činnosti sa podieľala na riešení 9 výskumných projektov, z toho v jednom ako zástupkyňa zodpovedného riešiteľa. Z riešených projektov bol jeden projekt APVV, 5 projektov VEGA, ďalšie projekty mali charakter inštitucionálneho výskumu.</p> <p>Habilitantka spĺňa a vo viacerých prípadoch aj prekračuje kvantitatívne kritériá publikačnej i vedecko-výskumnej činnosti na vymenovanie za docentku.</p> <p>Pedagogicky je činná 8 rokov na vysokej škole (na plný pracovný úväzok). Za toto obdobie bola zapojená do vyučovacieho procesu v bakalárskom študijnom programe cestovný ruch (predmety Technológia služieb, Ekonomika podniku cestovného ruchu) a v inžinierskom štúdiu sa podieľala na zabezpečovaní predmetov v študijnom programe ekonomika podnikov cestovného ruchu a interkultúrna komunikácia v cestovnom ruchu. V súčasnosti zabezpečuje predmety Kontroling podnikov cestovného ruchu, Procesný manažment v cestovnom ruchu, Manažment cieľového miesta a Destination management v anglickom jazyku v študijnom programe ekonomika a riadenie cestovného ruchu. V rokoch 2006 až 2009 bola lektorkou predmetu Managing Operations Strategically pre štúdium MBA na Univerzite Mateja Bela a Nottingham Business School. Viedla 25 bakalárskych a 45 diplomových prác. Je členkou komisie pre bakalárske štátne skúšky a inžinierske štátne skúšky v odbore cestovný ruch na Ekonomickej fakulte UMB.</p>
5. Otázky pre autora pri obhajobe práce:	<ul style="list-style-type: none"> a) Aký je Váš názor na uplatňovanie finančného plánovania v skúmaných hoteloch; je ich finančné plánovanie dostatočné z hľadiska uplatňovania finančného kontrolingu? b) V súčasnosti základným cieľom podniku (hotela) už nie je len maximalizácia zisku, ale vytváranie pridanej hodnoty a rozvoja. Vystačí podnik pri dosahovaní tohto cieľa len s finančným plánovaním? c) Myslíte si, že uplatňovanie finančného kontrolingu v hoteli súvisí s pozíciou zamestnanca (manažéra), ktorú má v organizačnej štruktúre hotela? d) Finančná analýza ex post zachytáva minulý vývoj a je izolovaná

	<p>od budúceho vývoja situácie na trhu, na ktorý vplývajú početné stochastické faktory. Mohli by ste odporučiť používanie vhodnej manažérskej metódy, resp. viacerých manažérskych metód, ktoré integrujú</p> <p>klúčové oblasti riadenia hotela?</p> <p>e) Aké konzekvencie vyplývajú z Vašich zistení o využívaní kontrolingu a moderných manažérskych metód v hoteli pre prípravu vysokoškolských absolventov pre prax?</p>
<p>6. Záverečné odporúčanie k návrhu udelenia vedecko-pedagogického titulu:</p>	<p>Na základe posúdenia habilitačnej práce, publikačnej, vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti konštatujem, že habilitantka Ing. Ľubica Šebová, PhD. spĺňa kritériá stanovené na habilitačné konanie na Ekonomickej fakulte UMB. Svojou doterajšou prácou preukázala tak vedeckú ako aj pedagogickú spôsobilosť, a preto odporúčam vedeckej rade fakulty priznať jej vedecko-pedagogický titul docentka v študijnom odbore "cestovný ruch".</p>

V Banskej Bystrici, dňa 15. februára 2018

.....

Podpis